

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddenek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Zborovanje sadnih producentov

Živahen in stvaren potek ter sprejem resolucije

MARIBOR, 16. julija. Istočasno ko so včeraj v »Unionu« zborovali sadni producenti in trgovci (o čemer poročamo na tretji strani), so se zbrali v vinarski šoli ločeno sadni producenti, da na samostojnem sestanku rešijo nekatera važna in pereča vprašanja in zavzamejo svoje stališče napram trgovcem in prekupčevalcem s sadjem. Zborovanje je bilo polnoštevilno obiskano in so se ga poleg domačih zastopnikov sadjarskih in kmetijskih podružnic udeležili tudi nekateri sadjerejci iz Hrvatske in Srbije.

Zborovanju je predsedoval predsednik mariborskega Kmetijskega in sadjarskega društva g. dr. Kovačič, ki je uvodoma pozdravil vse došle, posebno pa še zastopnika bana nač. kmet. oddelka g. inž. Zidanška, sreskega načelnika g. Makarja in narodnega poslanca g. inž. Pahernika. Obrazložil je zatem potrebno nujnost takega sestanka, ki naj jasno precizira stališče producentov do sadnih trgovcev. — Zborovalce so pozdravili zastopnik bana, sreski načelnik in navzoči narodni poslanec, ki so vsi želeli zborovanju in zborovalcem najlepših uspehov, obljubili pa so pri njih delu tudi svojo pomoč.

Predsednik Kmetijske družbe iz Ljubljane je poročal o sobotni predkonferenci, kjer se je razpravljalo o resoluciji, ki se bo prečitala ob koncu. Na govorice o nekakem sporazumu je g. predsednik sporočil, da je večina tukajšnjih zborovalcev mnenja, da so interesi trgovcev in producentov tako različni, da je zaenkrat skupno delovanje nemogoče. To pa tembolj, ker je med trgovci in prekupčevalci tudi nekaj takih ljudi, ki spravljajo sadno trgovino v slabo luč. Razvila se je zato živahna debata, katere so se zborovalci pridno udeleževali. Padli so ostri očitki napram sadnim trgovcem in prekupčevalcem, ki čisto nimajo nikake skrbnosti s pojmom trgovine in vrše zgoščeno sredovanje predaje denarja, ne da bi pri tem kaj tvegali. Ves risiko pri transportu gre navadno na račun producenta. Sicer pa je pravih trgovcev s sadjem malo. Večino tvorijo prekupčevalci, ki so se vrinili med odjemalca in ponudnika in pri tem brez večjega truda

da zaslužijo težke tisočake. Iz vrst trgovcev je treba predvsem izločiti vse take, ves potek debata je izžvenel v eno samo željo, da bi se naj tudi sadjariji čimprej združno organizirali, do tedaj pa naj prevzame ves kontingent izvoza Kmetijska družba. Zadevno je sporočil tajnik Kmetijske družbe, da bo KD napela vse sile, da doseže čim večjo kontesijo kontingenta za izvoz sadja, kar so zborovalci vzeli z odobravanjem na znanje.

Na predlog predsedstva se je izvolil odbor, ki bo odslej razpravljal na svojih sejah o perečih zadevah sadnih producentov. S pomočjo Kmetijske družbe se bo v Mariboru osnovalo stalno tajništvo, kjer bodo producenti lahko dobili vsak čas informacije. V odbor so bili imenovani po en zastopnik vsake podružnice Sadjarskega in kmetijskega društva, in to iz področja bivše Štajerske. One podružnice, ki niso bile zastopane po delegatih, bodo naknadno imenovali svoje odbornike.

Nato je predsednik g. dr. Kovačič prečital na predkonferenci sestavljeno resolucijo, ki je bila z nekaterimi korekturami z velikim navdušenjem sprejeta. Najvažnejša je v njej vsekakor zahteva, da se naj ves izvozni kontingent za dravsko banovino poveri izključno samo Kmetijski družbi in se tako izključi vsako prekupčevanje. V kolikor pa v tem sadni producenti ne bi uspeli in bi bili še vedno navezani na trgovce, je glede na dosedanje izkušnje v resoluciji zahteva, da se ukine vsako kreditiranje s strani producentov. Blago naj se ne odpremi prej s postaje, dokler ni plačano. — Določijo naj se tudi točni termini za obiranje posameznih vrst sadja, in to po količinah. V kolikor bi producent po navodilu trgovca prezgodaj obiral sadje, nosi riziko trgovec oz. prekupčevalec.

Po razgovoru o bližnji kmetijski razstavi, ki bo v oktobru tega leta v Mariboru, je bilo zborovanje ob vzklikanju g. dr. Kovačiču, kateremu so zborovalci izrazili popolno zaupanje, zaključeno. Zborovalci so odšli korporativno na zborovanje v »Unionu«, da tam sporoče svoje zahteve in želje, izražene v resoluciji.

Nemčija odklanja

Nemška razlaga pravih namenov vzhodnega pakta
Poljski odgovor Franciji nepovoljen - Italija podpira načrte, a se sama ne veže

BERLIN, 16. julija. Dasi nemška vlada uradno še ni spregovorila o svojem stališču do vzhodnega pakta, se vendar zelo resno zadržuje, da je za Nemčijo ta predlog nesprejemljiv. Neka politična osebnost je izjavila, da je pri stanek Anglije na ta pakt le dokaz angleških namenov umakniti se dočela iz evropske politike in posvetiti se zgolj ohranitvi in utrditvi velikobritanskega imperija. Anglija želi v Evropi mir, ker bi vojna ovirala njeno delo v imperiju, noče pa prevzeti nobenih garancij za ta mir, kakor jih je Francija prej vedno zahtevala. Zaradi tega je sedaj pridobila Barthouja za svojo politiko, sama pa je sprejela njegove načrte paktov. Pravi namen Anglije pri tem je torej, preskrbeti Franciji varnost brez vsakih lastnih obveznosti. To varnost bi nudil vzhodni pakt, če bi se mu pridružila še Nemčija, ki bi dobila s tem od Francije sicer formalno priznanje enakopravnosti. Ker pa ima tudi Rusija s paktom slične namene kakor Anglija, to se pravi, da hoče z njim zavarovati svoje evropske meje, da bi dobila proste roke v Aziji, pomeni to, da prepušča obe, Anglija in Rusija v Evropi diktat Franciji. Francija bi postala po sklenitvi tega pakta dejanska gospodarica v Evropi in bi Nemčijo lahko povsod izigravala, zlasti pa v Društvu narodov. V tako odvisnost se pa Nemčija ne more podati in zato ne bo sprejela povabila in ne bo pristopila k vzhodnemu paktu. Tako »enakopravnost« mora Nemčija le odkloniti.

PARIZ, 16. julija. Diplomatska dopisnica »Oeuvre« Genovefa Taboisova, razpravlja v svojem članku iz Varšave o stališču Poljske do vzhodnega pakta in pravi, da je podal poljski poslanik Chlapowski pri svojem obisku na Quai d'Orsayu prošni petek malo zadovoljiv odgovor poljske vlade z ozirom na vzhodni pakt. Ta od-

govor je mnogo slabši, kakor bi se bilo dalo sklepati iz pisave poljskih oficijoznih listov. Poljski poslanik je izjavil, da je zaenkrat vsaka odločitev še prezgodnja, ker je treba poprej še temeljito proučiti vse obveznosti, kakor tudi eventualne koristi, ki bi jih mogel nuditi Poljski tak pakt. Potreben pa je tudi temeljit studij z ozirom na vse druge države, ki naj bi se pridružile. Dopisnica trdi, da je francoski zunanji minister Barthou odgovoril poljskemu poslaniku zelo odkritosrčno in nedvoumno. Poljska ima na vsak način pravico voditi popolnoma svoje lastno zunanjo politiko, zato pa nima pravice čuditi se, če bo Francija na njena pota gledala manj prijeteljsko, kakor je gledala doslej.

RIM, 16. julija. V zadnjih dneh se je zelo jasno pokazalo, da je italijanska zunanja politika pod velikim uplivom Anglije. Dočim so italijanski listi doslej dosledno odklanjali sklepanje kakršnihkoli varnostnih paktov po zamišli Pariza, in je bila enakega mnenja tudi sama rimska vlada, se je po intervenciji Anglije položaj v tem oziru nenadoma temeljito izpremenil. Italija je sedaj pripravljena podpirati delo za sklenitev vzhodnega pakta, dasi se sama, kakor tudi Anglija, ne namerava vezati nanj ali se mu pridružiti. Kar se pa tiče sredozemskega pakta, ki naj bi vezal tudi Italijo v velikem sistemu za ohranitev miru, mu v Rimu niso tako naklonjeni in so zaenkrat samo pripravljeni razgovarjati se o njem, a brez vsakih obveznosti. Zdi se, da gre Italiji pri tem glavno za to, da bi potom sklenitve vzhodnega pakta, ki ne ne bi vezal, dosegla popolno enakopravnost Nemčije, predvsem tudi glede oborožitve. Italijanski tisk upa, da se bosta paktu na posled je pridružili tudi Nemčija in Poljska.

Nenavadno pastirsko pismo

NEMŠKI EVANGELSKI ŠKOF PROGLAŠA HITLERJA ZA OD BOGA POSLANEGA VODITELJA NEMŠKEGA NARODA.

BERLIN, 16. julija. Protestantški deželni škof dr. Dietrich je objavil pastirsko pismo, v katerem se bavi z dogodki 30. junija ter imenuje kancelarja Adolfa Hitlerja od Boga poslanega edinstvenega velikega voditelja nemškega naroda. Volja tega velikega in edinstvenega voditelja je tudi, pravi škof, spremeniti evangelske cerkev v nemško nacionalno cerkev.

ke. Zato, naglašja škof, je vsakdo reakcionar, kdor se sedaj upre voditelju. Zaradi tega mora vsak pastor in vikar evangelske cerkve obrniti hrbet organizaciji »Pfarrernothund« in se trdno okleniti nemške nacionalne cerkve. Škofovo pastirsko pismo je vzbudilo ponekod veliko ogorčenje, ki si pa javno seveda ne sme dati duška.

Največja stavka na svetu

NEWYORK, 16. julija. Stavka pristanjskih delavcev v San Franciscu, ki se je nato razvila še v stavko delavcev ladjedelnic, je sedaj izzvala splošno stavko. Danes je pričelo stavkati vse delavstvo tega poldrugi milijon prebivalcev štejočega mesta, tretjega največjega centra Združenih držav. V mestu je zaradi tega nastala silna panika. Prebivalstvo beži na deželo. Obstaja negotovost, da se bo stavka razširila na ves ameriški zahod in bo največja, kar jih jozna zgodovina.

LISTA UBITIH NE BO OBJAVLJENA.

LONDON, 16. julija. Po poročilu Reuterske agencije nemška vlada ne bo objavila liste 30. junija pobitih upornikov

in smatra, da je zadeva s sejo državnege zbora povsem likvidirana.

VSTOP RUSIJE V DRUŠTVO NARODOV.

LONDON, 16. julija. Po nekem poročilu iz Ženeve bo sovjetska Rusija že v teku tega meseca oficijelno zaprosila za sprejem v Društvo narodov.

RAZZALJENJE HITLERJA.

BERLIN, 16. julija. Zaradi razžaljenja kancelarja Hitlerja je bil v Breslavi obsojen neki Herman Schultze na 1 leto in 9 mesecev zapora.

STARHEMBERG V ITALIJI.

PARIZ, 16. julija. Po poročilih iz Rima se sestane danes avstrijski podkancelar kruz Starhemberg s Suvicem, juntri ali v sredo pa z Mussolinijem.

Svobodno ubijanje teroristov v Avstriji

PROGLAS KOROŠKIH HAJMVEROVCEV. KLJUB VSEM KAZNIM, PA SE VEDNO POVSOD NOVI ATENTATI.

CELOVEC, 16. julija. Vodstvo koroških organizacij hajmvera je izdalo na svoje pristaje proglas, v katerem jih kliče na obrambo proti teroristom in njihovim akcijam. V proglasu je med drugim naglašeno tudi to, da so politični nasprotniki sedanjega režima docela nezaščiteni. Če kdo narodnega socialista ali socialnega demokrata ubije, ga oblasti zaradi tega ne bodo zasledovale ali klicale na odgovor, ker so dale hajmveru v tem oziru popolnoma svobodne roke.

DUNAJ, 16. julija. Kakor se uradno poroča, je bil izvršen v Mösernu bombni atentat na tamkašnji župno cerkev. Neznani storilci so položili pod cerkveni zid veliko bombo. Eksplozija je bila tako silovita, da je stena glavne ladje počila in se porušila. Istočasno se je vdrla tudi kupola z vso streho ter uničila vse, kar je bilo v cerkvi. Oblasti trdijo, da so atentat izvršili ilegalni opozicionalci in sicer zaradi tega, ker je tamkašnji župnik znan kot zagrizen priganjač Dollussove »domovinske fronte«. O večjih

in manjših atentatih, ki so bili izvršeni v soboto in nedeljo, pa poročajo tudi iz drugih krajev Avstrije. Vse kaže, da niti najbolj drakonične kazni, ki jih je določila Dollussova vlada pretekli teden, niso oplašile narodnosocialističnih in marksističnih teroristov.

LETOVANJE DRUŽIN DIKTATORJEV.

DUNAJ, 16. julija. Včeraj se je odpravljala žena kancelarja dr. Dolliusa z otroci v Riccione, kjer bo na letovišču pri ženi ministrskega predsednika Mussolinija. Dr. Dollius je spremljen in otroke do Beljaka in se nato vrnil. V Riccione bo odpotoval koncem tega meseca, kjer bo več dni Mussolinijev gost.

PAPEN JE ŠE PODKANCELAR

BERLIN, 16. julija. Podkancelar Papen, ki ni prisostvoval seji državnega zbora in se je zaradi tega zadrževal, da je odstopil, je še vedno podkancelar. Doznava se, da je zares hotel odstopiti, a je vlada njegov odstop odklonila.

Dnevne vesti

Trije koncerti

Glasbene Matice v enem dnevu

Včeraj zjutraj je velik del matičnega zbora na lepo okrašenih avtobusih odbrzel preko dravskega mosta tja dolj za Boč in proti Sotli. Dogovorjeno je bilo, da se ustavi najprej v Slov. Bistrici, kjer poje ob 11. uri. Dasi ta čas ni bil najprimernejši za koncertne prireditve — izleti, trgovine in kuhinje zadržujejo maršikove, — se je vendar precej znatno število domačinov z županom g. dr. Pučnikom na čelu udeležilo lepo uspelega koncerta. Koncert sam je imel namen utreti jugoslovanski narodni pesmi pot med naše podeželsko ljudstvo in mu pokazati na vseh koncih in krajih nabrane bisere ljudskega petja.

Pri tem svojem skozi in skozi idealnem delu ni iskala Glasbena Matica prav nobenega materialnega dobička, saj je v Rogatecu pela zbrani množici brez vsake vstopnine. Vse je pa šlo tako posreči, da ni utrpela nobene škode. Povsod so jo pozdravljali zastopniki oblasti in ji v najlepših besedah izražali zahvalo prebivalstva. In dalje je šlo mimo Rogaške Slatine v Rogatec. Tukaj se je na Supančevem vrtu nabralo neverjetno mnogo preprostega ljudstva, zlasti mladih žen in deklet. Nekatere so prišle celo dve uri daleč čez hribe. G. Arnuš jih je pozdravil v priskrbi besedah ter jim razložil namen nastopa v Rogatecu. Že sam pogled na to strmečo množico mladih src

je pač najboljši dokaz, kako plodovite sadove za naše narodno prebujenje prinašajo taki koncertni nastopi Glasbene Matice. Kako priskrbi so se smejale mlade denke ob kaki lepi popevki. Rogatec sam je povrnil vse moralne in gnotne žrtve Glasbeni Matici, pevci in poslušalci so se ločili v najlepšem zadovoljstvu.

Zvečer pa Rogaška Slatina. Precej Mariborčanov je bilo tam. Pri koncertu seveda ne. Večina letoviščarjev pa tvorijo madžarski Židje, ki ne kažejo interesa za kako našo kulturno prireditev. Koncertna dvorana je menda najbolj akustična v vsej državi. Tukaj se je zbrala množična množica ilustriranih gostov, tudi pomočnik prosvetnega ministra in drugi odlični Beograjčani in kritiki so bili med poslušalci. G. prof. Mirk je dirigiral kakor še nikoli, Matičariji pa so temu primerno peli. Po koncertu je nazdravil pevcem in dirigentu vodja zdravilišča g. inž. Ditrich in jih povabil na »ščinšepredite«. Sploh pa bodi z najtoplejšo zahvalo poudarjeno dejstvo, da brez moralne podpore od strani direktorja Rogaške Slatine, sicer z vso vestnostjo pripravljen polet Glasbene Matice na noben način ne bi mogel doseči željenega namena, le ž njo ga je zmogel in to je glavno. Ob dveh zjutraj so pevci izstopili na Glavnem trgu veseli in zadovoljni z uspehom.

Narodni tabor pri Sv. Križu. ki so ga priredila mariborska in druga narodna društva pod vodstvom ZKD včeraj v tej naši zavedni obmejni vasi na Kobanškem, je uspel preko vsega pričakovanja. Zaradi pomanjkanja prostora bomo obširne poročilo objavili jutri.

Himen. V Beogradu se je te dni poročil znani član našega dramskega gledališkega ansambla g. Makso Furijan z gđc. Daisy Tischlerjevo, priv. uradnico, nečakinjo znane mariborske rodbine Schmiedove. Bilo srečno!

Dva nova grobova. V nedeljo, 15. tm. je preminila ga. Elizabeta Kolmanova. Pogreb bo v torek 17. t. m. ob pol 17. uri na magdalenskem pokopališču na Pobrežju. Istega dne pa je umrl pekovski mojster g. Vinko Planinc. Pogreb bo 17. tm. ob 16. uri na pokopališču. Bodi obema pohranjen lep spomin, žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Mali harmonikarji Pomladka Rdečega križa v Splitu. V soboto so pod vodstvom g. Šušteršiča mali harmonikarji Pomladka Rdečega križa prispeli v Split, kjer so zvečer priredili koncert. V pristanišču jih je veselo sprejela množica, zastopnik »Putnika«, g. Peter Frank pa jih je priskrbi pozdravil. Zvečer so nastopili na Narodnem trgu. Udeležba je bila velika in je bilo okoli 3.000 poslušalcev. Mali harmonikarji so izvajali vse točke naravno in neprisiljeno. Ljudstvo je bilo tako navdušeno, da so morali drugi dan ponoviti koncert in je bilo vse razprodano.

Skavtski tabor zaključen. V Bistrici so danes skavti že podrli svoje šotore, taborišče je osnaženo in mrtvo. Včeraj je bil III. župni tabor zaključen, vse nameravane slovesnosti so zaradi dežja odpadle, tudi zaključne taborne zabave ni bilo. Ob koncu so se zahvalili za pokroviteljstvo g. dr. Andjeliničevu z vdanostno brzojavko, danes pa so se vsi odpravili domov. Upamo, da so gostje odnesli iz naših krajev kar najlepše utise, stegu-jubilantu pa čestitamo k vzorni organizaciji.

Smrtna nesreča. V soboto zvečer okrog 20. ure se je dogodila na državni cesti v bližini Vuzenice tragična nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Ko se je 30-letni tovarniški čuvaj Josip Dörfler iz Maribora v družbi Adolfa Ortana iz Dravograda vozil z motornim kolesom, Dravograda v Maribor, je v bližini Vuzenice prenapeto pritisknil na zavoro, da sta bila oba vržena s kolesa. Sinek je vrgel Dörflerja s tako silo na tla, da si je razbil lobanjo ter je obležal na mestu mrtev. Sovažar Ortan pa je k sreči dobil le lažje poškodbe.

Vpisovanje na državni nižji gozdarski šoli v Mariboru. Šolsko leto 1934-35 na drž. nižji gozdarski šoli v Mariboru se bo pričelo 1. oktobra t. l. Sprejemali se bodo na novo samo gojenci za enoletno šolo. Za sprejem v to šolo je potrebna z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Oni kandidati, ki bodo sprejeti, bodo morali s sprejemnim izpitom dokazati, da imajo znanje v osnovnošolskih vedah. V to šolo se bodo sprejemali predvsem sinovi malih in srednjih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma, kot gospodarji, nadalje pa tudi taki kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse. Kandidati, stari izpod 16 let in nad 21 let se ne bodo sprejemali. Šola je združena z internatom. Pridnim in ubogim prošil se bodo dovolila po možnosti do polovice prosta mesta. Prošnje je vložiti do 15. septembra t. l. pri upravi šole, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Višja pedagoška šola v Zagrebu deluje že 15 let. Skoraj bo poteklo 15 let, odkar je bila ustanovljena v Zagrebu višja pedagoška šola. Pri tej priliki je šola izdala skromno spomenico, ki obsega historiat zavoda, popis absolventov v posameznih letih, opis delovanja v zavodu in opis sedanje njegove ureditve. Šola je bila otvorena 15. septembra 1919. Šolanje predmetnih učiteljev in šolskih nadzornikov traja tri leta, učiteljev meščanskih šol pa dve leti. Razen šole je ustanovljen tudi inštitut za psihologijo in pedagogiko, v katerem je leta 1923. bil ustanovljen odbor za raziskovanje sposobnosti, zlasti inteligence šolskih otrok.

Študentska izmenjava. Zveza jugoslovanskih akademikov »Pobratimstvo« je sporočila kmetijskemu ministrstvu, da se bo tudi letos vršila izmenjava zaradi dvomesečne prakse naših študentov s študenti iz Poljske, Češkoslovaške, Rumunije in Bolgarije na temelju recipročnosti. Ker poide po poročilu kmetijsko-gozdarske fakultete v Zemunu letos na Poljsko 5 študentov agronomov v praksi, je treba prav tolikemu številu poljskih študentov omogočiti prakso pri naših kmetijskih ustanovah. Kmetijski minister je odredil, da pojdejo 3 poljski študentje agronomi na dvomesečno specializacijo na državno imetje v Belje, dva pa na fakultetno posestvo Maksimir pri Zagrebu.

Trošarinske takse na kozmetiko v donavski banovini. Dne 1. julija je stopila v veljavo nova tarifa za trošarino na prodajo kozmetičnih predmetov. To trošarino bodo plačevale drogerije, parfumerije, lekarne, galanterijske in modne trgovine, ki prodajajo kozmetične predmete.

Družabna potovanja v avtokaru. Großglockner za 3 dni, odhod 29. julija 350 Din. Maria Zell za 2 dni, odhod 19. in 26. julija 210 Din. München Oberammergau, Salzburg, Tirol za 8 dni, odhod 3. avgusta pavšalna cena 1600 Din. Rogaška Slatina za 1 dan, odhod 22. julija 55 Din. Slovenske gorice, krožni izlet, cena z obedom in zajtrkom 70 Din, odhod 22. julija. Potovalna pisarna »Putnik«, Maribor, Aleksandrova 35, Tel. int. 21-22.

Proslava gasilskega praznika. Včeraj so praznovali jugoslovanski gasilci prvič svoj praznik, ki ga zakon o gasilcih določa za 15. julij vsakega leta. Vse ednice gasilske župe Maribor desni breg so, se sestale v Račah. Ob 9. uri so se zbrali številni gasilci pred gasilskim domom in odkorakali z godbo na čelu k maši, ki je bila na vrtu Pahlerjevega graščine. Proslave se je udeležil tudi ves župni odbor z župnim starostom g. Klemenčičem. Po maši so se zbrali številni delegati v šoli, kjer so na sestanku razpravljali o važnih zadevah, posebno o nameravani spremembi kroja in čepic. Prihodnji župni sestanek bo v Hotinji vasi. Ob 13. uri je bil sestanek zaključen. Popoldne se je vršila vaja domačega društva, in sicer z eno plezalno in eno brizgalno vajo. Nastopili so tudi gasilski naraščalniki s Pobrežja pod poveljstvom g. Rakuše z ročno brizgalno in demonstrirali prvo pomoč v nezgodah. Med tem je nastal na dvorišču tovarne g. Trpina markirani požar. V zelo kratkem času so bili domači gasilci z vsemi svojimi pripravami na kraju požara. Prispele pa so tudi gasilna društva iz Hoč, Hotinje vasi, Sv. Miklavža, Pobrežja, Deviče Marije v Brezju, Gorice pri Pragerskem, Sv. Janža in Podove. Nato je moštvo delavnice državnih železnic iz Maribora prikazalo prvo pomoč v primeru plinskega napada. Pri proslavi je skupno sodelovalo 115 gasilcev. Vsa proslava je bila v rokah g. Pšeničnika. Nadzoroval pa je prireditev g. Klemenčič. Po končani vaji se je razvil po vasi sprevod, ki je krenil na veselni prostor.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči »Franz Josefova« grenčica najboljšo olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefove« voče, zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Riziko dela. Tkalcu Maksu Novaku je padla v tekstilni tovarni g. Ehrlicha 150 kilogramov težka veriga na nogo ter mu zdrobila stopalo. Mariborski reševalci, ki so bili o nesreči obveščeni, so ga prepeljali v bolnišnico.

Lep uspeh slovenskega kiparja. Na razpisu za skico za spomin padlim vojakom bojevnikom, ki se bo postavil v Skoplju, je dobil tretjo nagrado v iznosu 3000 Din tudi Slovenec Loize Dolinar.

Vseslovanski kongres čebelarjev. Dne 26. avgusta t. l. bo v Beogradu VI. kongres vseslovanske čebelarjeve zveze, na katerem se bo med drugim izvolil tudi nov odbor zveze. Kongres bo pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja.

Prepovedan tisk. Državno tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo prodajati in razširjati št. 28 tednika »Koprive«, ki setiska v Zagrebu.

Radio Ljubljana. Spored za torek, 17. t. m.: Ob 12.15: pol ure reproduciranih koračnic; 12.45: poročila; 13.00: čas, donski kozaki pojo na ploščah; 18.00: otroški kotiček; 18.30: plošče nam pojo, kak rožice cveto; 19.00: sokolsko predavanje; 19.30: narodnostno delo na naši severni meji (Rudolf Kresal); 20.00: orgelski koncert, g. Fricelj Kanizij, vmes poje g. Tone Petrovič; 21.00: fantje na vasi, vmes citre solo; 22.10: čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Grajski kino. Danes v ponedeljek zadnji dan »Cesarica Katarina«. Od torka dalje najboljši in najveselejši film Franciske Gaalove »Skandal v Budimpešti«. Glavne vloge: Franciska Gaal, Paul Hörbiger, Szöke Szakall, Ursula Grabley.

Kino Union. Danes v ponedeljek zadnji dan dunajske operete »Halo Baby!«. Od jutri dalje veliki filmski šlager »Glas sreče« z Gustavom Fröhlichem. Marijo Solvegovo in Paulom Kempom. Pride senzacija vseh časov »Mumija«.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživiti naravno »Franz Josefova« grenčica trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voča pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastupljenju želodčnega črevesnega kanala, ob nese kot izborno odvajalno sredstvo. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Polovična voznja za novoporočence. Prometni minister je izdal pravilnik o znižani voznji cen za novoporočence. Po tem pravilniku imajo novoporočenci mesec dni po poroki pravico do polovične voznine pri ženitovanjskem potovanju. Potovanje se mora izvršiti največje mesec dni po poroki. Za dosego te ugodnosti se mora predložiti poročni list ali pa potrdilo pristojne policijske oblasti.

Policijska kronika. Včerajšnji dan je policija zopet počivala. Važnejših dogodkov ni bilo. Marijo R. so aretirali zaradi kalenja nočnega miru, Humberta K. pa, ker se je nedostojno vedel na ulici. Policiji pa je prišel v roke tudi Slavko O., ki ga zasleduje že dalje časa ljubljanska policija zaradi grehov, ki jih je storil v njenem območju. Milan K. se je poskušal voziti na motornem kolesu, ker pa za to ni imel dovoljenja, bo imel opravka s policijo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 22,6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 15,8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 21,9 stopinjah 738,2, reduciran na ničlo pa 735,2; relativna vlaga 60; včeraj je padlo 15,8 mm dežja; vreme je jasno in vroče; vremenska napoved napoveduje, da bo vreme pretežno oblačno in bodo nevihte.

Ptuj

Rokovnjaški pojavi v ptujski okolici. V ptujski okolici, in sicer na javni cesti Ptuj-Ptujska Gora so se pred dnevi pojavili trije moški z rokovnjaškimi manirami. Napadali so ljudi na cesti in povzročili veliko strahu med prebivalstvom. Oboroženi so bili z železnimi palicami, noži in puškami. Tolovaji so bili skrajno predrzni, napadli so vsakega, kdor se je pojavil na cesti, tako, da je bil cestni promet ogrožen. Napadeni so bili med drugim Franc Gajser, delavec iz Stoperc, ko se je vračal iz Ptuja na svoj dom, Martin Žunkovič, posestnik iz Podloža in še nek voznik iz Cirkovcev, Gajser se je rešil z begom, ostala dva pa se inata zahvaliti hitrim konjem, da nista postala tolovajev. Napadena je bila celo gruča fantov iz Majšperga, ki so se vračali iz Ptuja na svoje domove. Tudi ti so se rešili z begom, čeprav so tolovaji za njimi streljali, k sreči pa nikogar zadeli. Tolovaji so izginili, kakor hitro so se na prijave pojavili orožniki vendar so jim že na sledu.

Prepovedan povratek. Policija je prišla 23letnega brezposelnega delavca Štefana Kladnika iz Podčetrčka, ker se je klatil po Ptuj, dasi je za vedno izgnan iz njega. Izročili so ga sodišču. — Policija je prijavila oblasti znano osebo, ker je hudo razgrajala po mestu in kalila nočni mir. Isto se je zgodilo s šoferjem nekega mariborskega avtomobila, ker je vozil s prekomerno brzino po ptujskih ulicah in je le malo manjkalo, da ni prišlo do nesreče.

Za posledicami davice je umrla v ptujski bolnišnici 3 letna Franja Kranjčeva, hčerka dninarja iz Hajdine. Je to edini primer davice, ki se je pojavil v ptujski okolici.

Vse v eni barvi.

Pred nekaj dnevi se je sprehajala po Elizejskih poljanah v Parizu prikupna mlada dama, ki je vzbujala splošno občudovanje. Nosila je rožnato obleko, enake rokavice in čevlje ter se je prijazno ozirala po ljudeh in se smejala. Vsakokrat, ko je odprla svoja medena usta, so se pokazali raznato pobarvani zobje, po barvastih nohtih pa več nego dernier cri najnovejšega pariškega modnega fanatizma.

Kongres pridelovalcev in izvoznikov sadja

**Okoli 500 delegatov iz Jugoslavije in tujine - Pozdravi
in referati - Sklepi in resolucija - Izleti v okolico Maribora**

Včeraj dopoldne je bil v Mariboru kongres izvoznikov in producentov sadja iz vse naše države, in sicer v veliki dvorani pivovarne »Union«. Kongresa se je udeležilo nad 500 delegatov iz raznih krajev naše kraljevine, navzoči pa so bili tudi številni delegati iz Avstrije, Čehoslovaške, Nemčije, Švice, Italije in Grčije.

Kongres se je pričel ob 9.30 in je bil izvoljen za predsednika g. Voja Petkovič, predsednik izvozniškega društva v Beogradu, ki je tudi ves kongres vodil. Toplo je pozdravil vse navzoče, zlasti zastopnika bana g. inž. Zidanška, okrajnega glavarja g. Makarja, župana g. dr. Lipolda, predsednika zbornice za TOI v Ljubljani g. Jelačina, generalnega tajnika ZTOI g. Mohoriča, posamezne delegate raznih sadijskih združenj naše države, zastopnike ministrstev itd. V nadaljnjih besedah se je spominjal najvišjega zaščitnika trgovine Ni. Vel. kralja Aleksandra. Na predsednikov predlog je bila vladariju poslana vdanostna brzojavka, pozdravna po ministrskemu predsedniku, trgovinskemu, kmetijskemu in prometnemu ministru ter banu g. dr. Marušiču. Nato je predsednik prečital pozdravne brzojavke in pisma odličnih predstavnikov oblastev in javnega življenja. Pozdravna pisma so med drugimi poslali minister n. r. dr. Kramer, minister n. r. Pucelj, narodni poslanec Krejčič, župan mestne občine ljubljanske dr. Puc, vsi okrajni glavarji dravske banovine itd.

Nato je predsednik g. Petkovič v daljšem govoru poudaril važnost sadijstva za gospodarstvo in trgovino. Dejal je, da se sadijstvo razvija v eno najmočnejših gospodarskih panog in zahteva vedno večja potrošnja sadja tudi vedno večjo produkcijo. Tako trošijo Angleži na osebo 45 kg sadja na leto, dočim pride pri nas na osebo komaj 15 kg. Zaradi tega smo primorani, da večji del svojega pridelka izvažamo v tujino. Sadna trgovina je važna panoga, pa tudi komplicirana in je zato važen problem naše države. V Jugoslaviji je okrog 65 milijonov sadnih dreves, in sicer 40 milijonov sliv, 7 milijonov jablan, 3,7 milijonov hrušk, 2 milijona orehov ter okrog 12 milijonov drugih sadnih dreves. Največ izvozimo sliv, in sicer okrog 3000 vagonov svežih in 2000 vagonov suhih, 2000 do 3000 vagonov jabolk, 200 do 300 vagonov orehov, dočim je izvoz drugega sadja neznačen. V svojem nadaljnjem govoru je g. Petkovič naglasil potrebo po načrtnem gospodarstvu v sadijstvu, strokovnih šolah, tovarnah za predelavo sadja, prometnih sredstvih in modernih vagonov. Naposled je naglasil še potrebo propagande za napredek našega sadijstva in propagande za plasiranje našega sadja v tujini.

Zborovalce je nato pristrčno pozdravil v imenu bana dr. Marušiča načelnik kmetijskega oddelka banske uprave g. inž. Zidanšek. V svojem govoru je naglasil prizadevanje banovine za izboljšanje sadne produkcije in procvit sadne trgovine. Izrazil je željo banske uprave po sporazumnem sodelovanju med producenti in trgovci, ker samo takrat bo naša trgovina cvela. V imenu mestne občine je nato pozdravil kongres župan g. dr. Lipold ter izrazil veselje, da so se zborovalci izbrali prav Maribor za mesto kongresa.

Sledilo je poročilo predsednika zbornice za TOI g. Jelačina. V stvarnem, izčrpnem govoru je predložil navzočim zborovalcem, da dravska banovina ni agrarna pokrajina, kljub temu pa si prizadevajo sadijari, da dvignejo produkcijo sadja, zlasti v zadnjih 10. letih. Sadijstvo je v dravski banovini visoko razvito, kar dokazuje ne samo kvantiteta, marveč tudi kvaliteta sadja, ki ga izvažamo. Obžaloval je, da bratje iz vseh slovenskih pokrajin ne morejo prisostvovati kongresu ter poudaril, da je sadijstvo prav v neodrešenih pokrajinah posebno v okolici Gorice najbolj razvito. Svoj govor je g. Jelačin končal z željo, naj bi bila sloga med producenti in izvozniki, izvozniki pa naj bodo solidni,

korektni in pošteti ter naj se strogo pazi na ugled, ki ga jugoslovanski izvoznik uživa v tujini. Naposled je naglasil, naj Narodna banka podeli solidnim trgovcem sezonske kredite, ki bodo znatno olajšali izvoz našega sadja.

Nato je spregovoril predsednik srbskih kmetijskih društev g. dr. Veliko Stojković ter podal splošno sliko o gospodarskem stanju v naši državi. V imenu Združenja trgovcev v Mariboru je kongres pozdravil Miloš Oset, v imenu Kmetijske družbe pa narodni poslanec g. Petovar, ki je naglasil, da bo složno sodelovanje med producenti in izvozniki sledilo je poročilo šefa gospodarske sekcije konzularnega oddelka zunanjega ministrstva g. dr. Sibe Miličiča. Podal je splošen pregled sadnega stanja v Evropi. Na Madžarskem bo letošnji pridelek sadja srednje dober, v Romuniji prav tako, v Italiji se pričakuje rekordni pridelek breskev, dočim bo pridelek jabolk le srednje dober; v Avstriji bo letos malo sadja, na Čehoslovaškem bo 40% manj sadja kot lani; v Švici bo precej hrušk, dočim bo pridelek jabolk srednje dober; v Franciji bo pridelek jabolk dober; v Belgiji in Nemčiji pa srednje dober. Po tem poročilu izgleda, da nam ostanejo od vseh držav, v katere izvažamo sadje, Čehoslovaška, Avstrija in Poljska. Zlasti Čehoslovaška bo prisiljena uvažati mnogo več sadja kot lani. Zaradi tega je potrebno, da se napravi vse, da plasiramo našo sadno produkcijo razumno in obdržimo stara tržišča. Potrebno je tudi, da izkoristimo izkušnje lanskega leta in da odklonimo ono, kar je lani dovedlo skoraj do katastrofe producenta in izvoznika. Govornik je tudi naglasil potrebo skupne izvozne politike producentov in izvoznikov, to je: racionalno zalaganje tujih tržišč. Svoj referat je dr. Milečič zaključil z ugotovitvijo, da prirodno bogastvo zemlje ni vse, marveč je potreben tudi človeški razum in potrebna je ljubezen do pridelka.

Nato je referiral ravnatelj banovinske in vinarske šole v Mariboru g. dr. Priol o produkciji in vnovčevanju sadja v dravski banovini z ozirom na domači in tuji trg. (Zaradi pomanjkanja prostora bomo ta referat priobčili v eni prihodnjih števil. Op. ur.) Sledilo je poročilo zastopnika kmetijskega ministrstva g. prof. Lukmana, ki je referiral o letošnjih izgledih naše sadne produkcije. V dravski banovini se pričakuje letos 20.000 metrskih stotov sliv, 102.000 m. st. jabolk, 67.000 hrušk, 10.000 orehov, 4.000 breskev in 75.000 metrskih stotov kostanja. V ostalih banovinah so izgledi najslabši pri jabolkah, nekoliko boljši pri slivah, zelo dobri pa pri hruškah, orehih, kostanjih in breskvah. Sliv bomo letos imeli v naši državi okrog 129 milijonov, jabolk okrog 35 milijonov, hrušk okrog 19 milijonov, orehov okrog 20,5 milijonov, kostanja pa okrog 13,5 milijonov kg.

Nato je poročal kmetijski referent banovine g. Anton Flego o negovanju sadnega drevja z ozirom na izboljšanje sadne produkcije v dravski banovini. Pri nas imamo okrog pet milijonov sadnih dreves; od tega odpade na pečkarje približno 70%, na koščičarje 27%, na lupinarje le okroglo 3 procentov celokupnega števila sadnega drevja v banovini. Samih jablan je približno 50% vsega sadnega drevja, oziroma 33% celokupnega števila jablan v kraljevini. Iz tega je razvidno, da stoji dravska banovina po številu jablan in po proizvodnji jabolk na prvem mestu v naši kraljevini. Zemljepisna lega, geološke formacije zemlje in klimatične razmere so za uspeh sadijstva odlične. Te naravne dobrote in dejstvo, da sedanje neugodne gospodarske razmere niso razmajale temeljev našega sadnega gospodarstva, so najzanesljivejše jamstvo za gospodarski razmah te velevažne kmetijske panoge. Zavedajoč se, da postaja sadijstvo od leta do leta vedno važnejši vir dohodkov našega kmetovalca, podpirajo javna oblaštva s primernimi zakonskimi predpisi in z razpoložljivimi denarnimi prispevki razvoj sadijstva, in sicer, da je le od

sadijarjev samih odvisno v koliko in kdaj bodo ta cilj dosegli. Zato je potrebno, da sadijari čimprej spoznajo zahtevo posameznih sort sadnega drevja z ozirom na zemljo in lego ter zahteve domačega in zlasti tujega trga. Naš kmetovalec mora gojiti na svojem zemljišču čim manj sadnih sort. Pri ustanavljanju novih sadnih nasadov se mora odločiti kvečjemu za 3 do 4 sorte, ki so določene za njegovo sadno okrožje. V sadnem izboru ima naš kmetovalec zanesljivo navodilo za izbiro sort. S točnim izvajanjem tega izbora po sadnih okrožjih bo našel naš kmetovalec najzanesljivejšo pot k standardizaciji, odnosno tipizaciji našega sadja. Končno je predavatelj poudaril, da na kvaliteto sadja mnogo vpliva čas in način obiranja. Nekateri trgovci, oziroma posredniki iz golega pohlepija po naglem zaslužku silijo kmeta k prezgodnjemu obiranju sadja. Posledica tega je, da naše sadje zgubi na trgu ugled in veljavo. Uspeh sadijstva je nadalje mnogo odvisen od primerno in pametno organizirane sadne trgovine. Neorganizirana sadna trgovina večkrat preplavlja poedina tuja tržišča, kar je vzrok naglemu padcu cen. Ako bi se naša sadna trgovina usmerila v pravo produktivno združeno smer, je gotovo, da bi imeli več koristi od sadja sadijar, država in vse narodno gospodarstvo. Govorila sta še delegat za pospeševanje zunanje trgovine g. Samunović in dr. Kovačič v imenu organiziranih producentov dravske banovine, nkar se je ob 13. uri kongres prekinil.

Nekoliko po 16. uri popoldan se je istotam nadaljeval, vendar ni bil več tako množičen kot dopoldan. — Popoldanski del je v glavnem potekel v znamenju tolnačenja želji izvoznikov in producentov, naših in tujih. Prvi se je javil k besedi g. Kraus z Dunaja kot predstavnik tamkajšnjih uvoznikov. Izrazil je veliko zadovoljstvo nad gostoljubnostjo, ki so jo deležni gostje v Mariboru. Opozoril je na razne nedostatke pri transportu sadja v tujino, predvsem

na nepotrebno zadrževanje vagonov ob meji. Na vse te pritožbe je odgovoril navzoči predstavnik prometnega ministrstva g. Pavlovič, ki je tolažil stremeljenja ministrstva, ki si prizadeva, da ustreže tako našim izvoznikom, kakor tujim trgovcem. Obljubil je, da bo tudi v bodoče prometno ministrstvo storilo vse, kar je v njegovi moči. Za pozornost se mu je zahvalil predsednik kongresa g. Petkovič. Govorilo je še več naših in tujih kongresistov, ki so pretežno vsi opozarjali na nedostatke naše trgovine s sadjem in prevozna sredstva. Glede na te upravičene kritike se je sestavil odbor, ki bo vse nedostatke proučil in jih skušal ublažiti ali odpraviti.

Zatem je podal izredno zanimiv referat izvoznikar g. Spasović. Baval se je v glavnem z denarnim poslovanjem in njega težkočami, kar je često velika ovira pri redni trgovini s sadjem. Treba bi bilo najti nekak izhod, ki bi naj bil v pomoč tako izvoznikom kot producentom. Hvaležno nalogo bi tu opravili Narodna banka in Poštna harnilnica, tako glede posojil kakor čim hitrejšega posredovanja za hitra in točna izplačila. Zadnji je referiral g. inž. Lupsa. Opozoril je na možnost naiti tržišča za naše sadje tudi na vzhodu, kar bi bilo v veliko korist predvsem našim proizvoznikom. Za vzor je stavil Dansko, ki bogati s takim izvozom v vzhodne zemlje. Na drugi strani pa bi to bila tudi nekaka »revanža«, ker bi tako mi zalagali z našim sadjem dežele, iz katerih dobivamo velike količine južnega sadja in drugih produktov. — Vse želje in zahteve kongresistov pa so bile izražene na koncu v resoluciji, ki so jo zborovalci sprejeli z navdušenjem. Odposlala se bo na vsa me rodajna mesta.

Zvečer je bil pri »Orlu« slavnostni ban ket, ki je potekel v najlepšem razpoloženju. Danes se kongres nadaljuje in so na programu izleti v okolico, kjer si bodo izletniki ogledali razne nasade in drevesnice.

Sport

Teniški

medmestni turnir Zagreb-Maribor-Gradec

Odlična zmaga Zagrebčanov - Napredek mariborskega teniškega sporta

Poleg Zagreba sta postala Beograd in Maribor največja teniška centra v naši državi. Zlasti razpolaga Maribor z mnogostevilnimi igralci in igratkami. Dočim pa tvorijo gospodje le močan srednji razred, se dame že naglo približujejo najboljšim v državi. Mnogo so k tej odlični poziciji Maribora pripomogle številne teniške prireditve. Posebno pozornost je vzbudil medmestni teniški turnir med Zagrebom, Gradcem in Mariborom, ki je bil v soboto in v nedeljo odigran na teniških igriščih ISSK Maribora. Ljubljana, ki se vse premalo oglašča v teniškem sportu, je tudi to pot žal ostala ob strani. Skoro se zdi neverjetno, da ne bi Ljubljana »zmogla« moštva, ki bi bilo vsaj Mariboru kos. Prišli pa so najodličnejši predstavniki belega sporta iz Zagreba in Gradca, in ker je bil tudi Maribor dovolj dobro zastopan, te turnir nudi mnogo napetih in ostrih tekem.

Zaradi odpovedi Ljubljane je Maribor postavil dvoje moštev, dočim sta Zagreb in Gradec poslala po eno damo in po tri gospode. Razred zase so tvorili Zagrebčani Pallada, Schäffer in Mitič, ki so i Gradčane i Mariborčane gladko odpravili, dočim se je državna prvakinja gdč. Kovačeva morala dovolj potruditi, da je premagala go. Voglarjevo in gdč. Lirzerjevo. Zelo so ugajali Gradčani Nierhaus, Peitler in Wernegg ter gdč. Mallingerjeva, ki so po hudih bojih premagali reprezentanco Maribora. Značilno je, da sta oba prvaka Gradca Nierhaus in gdč. Mallingerjeva podlegla Mariborčanom. Rezultati tekmovali so bili naslednji:

Zagreb:Gradec 6:0.

Pallada (Z):Nierhaus (G) 6:1, 6:2; Schäffer (Z):Peitler (G) 6:4, 6:3; Mitič (Z):Wernegg (G) 0:6, 6:4, 6:1; Kovačeva (Z):Mallingerjeva (G) 6:2, 6:2; Pallada-Schäffer (Z):Nierhaus-Wernegg (G) 6:0, 6:2; Mitič-Kovačeva (Z):Peitler-Mallingerjeva (G) 4:6, 6:4, 6:1.

Gradec:Maribor 5:3.

Hitzel (M):Nierhaus (G) 6:4, 6:4; Peitler (G):Leyrer (M) 6:3, 6:2; Wernegg (G):Mešiček (M) 6:3, 3:6, 6:3; Wernegg (G):Bergant (M) 8:6, 6:4; Lirzerjeva (M):Mallingerjeva (G) 6:1, 3:6, 6:0; Mallingerjeva (G):Voglarjeva 5:7, 8:6, 6:4; Nierhaus-Wernegg:Hitzel-Holzinger 6:0, 6:2; Halbarth-Lirzerjeva:Peitler-Mallingerjeva 4:6, 9:7, w. o.

Zagreb:Maribor 9:0.

Pallada:Hitzel 6:0, 6:2; Schäffer:Leyrer 6:1, 6:1; Pallada:Mešiček 6:0, 6:1; Mitič:Bergant 6:0, 6:2; Kovačeva:Lirzerjeva 6:2, 6:4; Kovačeva:Voglarjeva 6:4, 6:4; Schäffer-Pallada:Hitzel-Holzinger 6:4, 6:2; Pallada-Mitič:Leyrer-Halbarth 6:1, 6:2; Schäffer-Kovačeva:Gasparin-Voglarjeva 6:2, 6:3.

Zagreb:Krajišnik:Concordia 1:1 (1:0).

Zemun: Sparta:Radnički SK 4:0 (2:0). Vse ostale tekme za državno prvenstvo so bile zaradi neviht prekinjene.

ISSK Maribor:SK Ptuj 6:2 (3:1).

Včeraj dopoldne se je na igrišču ISSK Maribora odigrala prijateljska tekma med ISSK Mariborom in SK Ptujem, ki se je končala z zasluženom zmago domačinov.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: SK Graficar (Zagreb):SK Graška (Ljubljana) 6:1 (2:1).

Pričetek tekmovali za državno nogometno prvenstvo.

Ljubljana: Primorje:Hašk 3:1 (1:0). Beograd: BSK:Tri zvezde 5:0 (0:0).

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Zanesi se na mojo previdnost, gospodarica!« je odgovorila komornica in izginila.

Ofirija se je napotila v svoje sobane, se preoblekla in potem nestrpnost čakala na vrnitev komornice. Zdelo se ji je, da potekajo v čakanju neskončno dolge ure. Ko se je služabnica vrnila, je skoraj planila k njej:

»Si ga našla?«

»Da, gospodarica. Bil je pri učeniku Amurabisu.«

»Pride?«

»Tako.«

»Spremi me!«

Malomarno, kakor da gresta na nedolžni sprehod, sta zapustili Ofirija in komornica palačo ter krenili v prostrani dvorni park. Zunaj je bilo vse čudno mirno in tiho. Nikjer žive duše. Park je dremal v poznem popoldnevu, ki se je že rahlo nagibal k večeru, pretečemu z novo nevihto. Listje je viselo po vejah mrtvo in negibno in še ptice se niso oglašale. Samo v ribniku so skakale ribe za mušicami nad gladino in čofotaje padale spet v vodo. Ofiriji je nemirno bilo srce, ko se je približala skrivališču.

v katerem jo je čakal on, ki ga je ljubila z vsem ognjem svoje prve in edine deklinke ljubezni.

»Straži in sporoči mi vsako najmanjšo nevarnost!« je naročila komornici in izginila v varni goščavi.

Skrit med najgostejšim zelenjem je čakal Asarhadan, in ko je opazil, da se mu bliža, je ves vztrepetal od sladke sreče. Brez pozdrava, brez besed je razprostrl roke in ona ga je skoraj obupno oklenila okoli vratu. Šele čez dolgo časa je odtrgal svoje ustnice od njenih in vprašal boječe:

»Kaj se je zgodilo, najlepša?«

»Obiskal me je Abusiris in me silil k združitvi...«

»In ti?«

»Premotila sem ga z besedami in prisilila k čakanju.«

»Se je vdal?«

»Da. A bojim se ga. Sedaj ga mrzim, sovražim. Do dna duše sem mu pogledala: brezobziren sebičnež je, človek brez čuvstev. Rajše umrem, kakor da bi postala kedaj njegova. Samo tvoja hočem biti, moj sladki, ali pa naj preneha biti to srce, ki je vse tvoje, le tvoje!«

105

»Zahvaljen, o veliki Râ! Bal sem se, da te vklone.«

»Ti si se bal? Sramuj se! Kako moreš tako misliti o meni?«

»Odpusti, sladka! Poznam tvoj položaj in vem, kako težko je boriti se proti silam, ki te uklepajo.«

»Kdor resnično ljubi, nikoli ne omaga.«

»A boji se težek. Glej, v samotni premišljevanja sem spoznal, da sem ti naložil preveč bremen. Zazdel sem se samemu sebi kot zločinec. Kako vse drugačno, mirno in neskrbno bi bilo tvoje življenje, ko se ti ne bi bil približal, ko ne bi bil zasejal semena ljubezni v tvoje nežno srce. Nisem morda le grd egoist. Se ne igram brezvestno in s tvojo srečo in usodo? Kakšno odškodnino ti bom lahko nudil za trpljenje, ki ti ga povzročam? Moči in slave Semisirisa še nimam in je morda nikoli ne bom imel. Ti pa bi zasluzila ves blesk tega sveta.«

»Ti govoriš tako?« je vzkliknila užaljeno Ofirija. »Ti sprašuješ tako? Mar ni zadosti velika tvoja ljubez? Ne do-sega moje?«

»Če je še ne presega...«

»Potem ne govori takih besedi. Kar trpim, trpim s slastjo zavesti, da trpim zate, moj edini! In katero plačilo naj bi bilo večje, kakor je vračana ljubez? Ne slava, ne moč bleska, samo velika, iskrena, neumrljiva ljubez je sreča, je najvišje, kar nam lahko nudi kratko člo-

veško življenje. Za to srečo je vredno bojevati se in trpeti. Misli rajše nase in na svoje načrte!«

»Saj mislim neprestano, a glej, tisoč je malenkostnih ovir, ki mi stopajo na pot. Tvoj oče mi je ugrabil najzvestejšega zaveznika, princa Aftagada, sina vladarja dežele večernih gora. Poslal ga je z zasledovalci za njegovo ubežno sestro Evalasto. Bojim se za njegovo usodo. Dokler ne izvem, če je srečno ušel in se vrača v svojo domovino, ne morem zapusti ti Semisirisa in Atlantide. A to ni najhuje. Skrbi me bolj tvoja usoda. Boš mogla kljubovati Abusirisovemu snubljenju in prigovarjanju svojega očeta tako dolgo, da odidem domov in se vrnem s silo po tebe? Predaleč je do dežele mojega očeta. Pretekli bodo meseci.«

»Kljubovala bom.«

»A če bodo izgubili potrpljenje?«

»Se tudi ne bom vdala.«

»Kaj boš storila?«

»Umrli bom za najino ljubez.«

»Potem bo vsega konec. Neizpolnjen ostane najin sen. Kaj naj počnem brez tebe?«

(Se bo nadaljevalo.)

Zasačil ga je.

Gozdar: »Tako, zdaj sem te enkrat zasačil, kaj pa delaš v gozdu s puško?«
Divji lovec: »Kaj tu delam? Slabo se mi godi, pa sem se hotel ustreliti.«

Tajne življenja mikroskopičnih bitij

Senzacionalna znanstvena odkritja

Kaj vse je moral pretrpeti pariški profesor Gallipe, ko si je upal priti na dan s trditvijo, da je odkril v zavitkih papirusa, ki so ležali tisočletja v faraonskih grobovih, še žive klice bakterij. Morda, ga tedaj v Parizu ni nihče smatral za resnega človeka! Kako naj bi te klice še živele v prostoru, ki je bil popolnoma odrezen od zraka in vode tisočletja, to je od časa Ramzesa do danes. Vsi so se brili norca iz njega. Danes pa že drugače mislijo o odkritju profesorja Gallipea. Že leta 1929. je nemški profesor dr. R. Lieske v Mühlheimu v Porutju našel v nekem rudniku kos premoga, v katerem je odkril prav tako klice bakterij. Premog je ležal 150 metrov pod zemljo. Tudi tu sem ni bilo ne zraka ne vode, in vendar so klice še živele. Ali ni bil ta pogled na ta kos premoga s klicami pogled na pravo revolucijo v pojmovanju življenja najmanjših bitij, vzklika Deziderij Papp. Eno leto po tej ugotovitvi je avtor izdal posebno knjigo, v kateri je ta nenavaden pojav znanstveno obdelal. Če bi človek ne stal pred dokazi in odkritji znanstvenikov, bi mislil, da še vedno sanja, ko bere podobne reči.

Zdaj se pa oglasi drugi učenjak iz Amerike. To je vseučiliški profesor in znani raziskovalec C. B. Lipman. Tudi on je našel kos premoga, v katerem so še bile klice bakterij. Po kratki preiskavi je ugotovil, da so te klice še življenja zmožne. Ameriški učenjak, ki gotovo ni vedel za Lieskejevo odkritje, je vnovič potrdil, da niso bila odkritja tega učenjaka brez podlage. Prav ta okolnost, da profesor Lipman ni vedel za Lieskeja, še toliko bolj potrjujejo mnenje, da smo pred res senzacionalnimi odkritji v biološkem raziskovanju. Profesor C. B. Lipman je prišel do svojih zaključkov po sistematičnem in vztrajnem raziskovanju. Lipman je najprej preiskal zemljo. Preiskal je bakterije, ki so bile 25 in celo 60 let zakopane v steklenicah v zemljo in ugotovil, da še vedno vsebujejo življenja zmožne klice. Nato se je lotil raziskovanja opeke, napravljene iz ilovice, s katero so bila zgrajena po 200 let stara poslopja. Tudi tu je z mikroskopom ugotovil, da žive v opeki bakterije, ki se še vedno lahko razmnože. Končno se je lotil raziskovanja stavbnega materiala, iz katerega so bile zgrajene piramide še v času pred pravilnimi Inkij v Peruju. Čudno, tudi tu je močna leča odkrila klice bakterij, ki živijo najmanj že desetisočletja. A učeni Američan je šel še dalje in začel globoko bresti v zemljo. To, kar je našel Lieske v nemških rudnikih, je našel tudi njegov tovariš Američan v Kaliforniji.

Odkril je klice bakterij, ki so nekoliko drugačne ko klice, ki jih vsebujejo razne vrste bakterij, ki jih poznamo danes v zraku, vodi in v vseh prostorih. Bog ve od kdaj sploh živijo te klice. Bog ve, koliko tisočletij je preteklo od takrat.

Dzider Papp meni, da so obstojale že ob zori terciarne dobe, v času, ki je za naše pojmovanje skoro nedoumljiv, ker sega tako daleč nazaj. Že takrat so te klice živele v kalifornijskem premogu ter doživele terciarno dobo z vsemi fantastičnimi živalmi in videle so tudi ledeno dobo. In še danes, po tolikih stotisočletjih žive! Kaj porečejo k temu biolog? Kako bodo razložili življenje klic, ki naj bi trajalo stotisočletja? Bog ve, ali se jim bo to kdaj posrečilo? Kako naj si predstavljamo potek življenjskih funkcij in presnavljanje v teh klicah? Ali je mogoče, da to presnavljanje za določen čas sploh preneha in se pozneje zopet obnovi? Za Deziderja Pappa so to samo podrobna vprašanja. Zanj obstoji dejstvo, da ta mikroskopična bitja žive, čeprav so imela doslej svoje mesto samo v pravilnem svetu in ne v znanstvenem. Spričo teh odkritij mora človek postati ponižen in skromen. Že tisočletja se človeški um trudi, da bi našel razlago za najrazličnejše pojave v življenju. Toda kako daleč smo še do dognanja vseh skrivnosti življenja!

Usoda sleparskega medija.

Budimpeštanska policija je prišla znanega Laszla, ki je hodil s pokojnim monokovskim profesorjem Schernkom Notzingom po svetu in sodeloval pri njegovih spiritističnih produkcijah kot medij. Laszlo, ki je nastopil kot medij v Londonu, Mew Yorku, na Dunaju in v Berlinu, je bil čisto navaden slepar, ki je ogoljufal celo svojega dobrotnika. Pri spiritističnih produkcijah je namreč dršal v ustih v gosli mosti natopljeno vato, ki mu je rabila pri njegovih materializacijskih fenomenih kot dokaz, da je »nekaj na stvari«. S tem pripomočkom je dolgo varal svojega protektorja in navne udeležence spiritističnih sej. Ko so ga razkrinkali, je začel propadati in zdaj ga je policija aretirala zaradi goljufije in vlomilstva.

Moderni otroci.

Poročevalec znanega pariškega dnevnika podaja mimogrede ulete odlomke sodobne otroške modrosti. Vlak drvi na deželo. Angleška vzgojiteljica gleda skozi okno in občuduje naravo: »Kako je prijetno zapustiti Pariz in dihati sveži zrak!« Njen gojenec, šestletni Pavel, se zaničljivo nasmehne: »O, miss, kako ste

vi otročji!« — Mati pomaga osemletni Ireni, ki pripravlja šolsko nalogo iz verouka: »Kdor spoštuje božje zapovedi, pride v nebesa. Pekel je za grešnike. Ali si razumela? Kako se moreš obnašati?«

Irena po daljšem molku zamišljeno vprašuje: »Mamica, kako se moram obnašati, da bom vsak dan lahko šla v kino? Film me veliko bolj miha kakor nebesa!«

Javljamo tužno vest, da je naša ljubljena soproga, mati itd., gospa

Elizabeta Kolman

po kratki in težki bolezni v nedeljo, 15. julija preminula.

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 17. julija ob 1/2 17. uri iz mrtvašnice na Magdalensko pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala 18. julija ob 7. uri v Magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 16. julija 1934.

2921

Edvard Kolman in sinček
v imenu vseh sorodnikov.

2921

Mali oglasi

Oglašujte

Razno

DOBROIDOČO GOSTILNO
v Mariboru oddam takoj v najem. Naslov v upravi. 2858

PIJTE ZDRAVILNA VINA!
Viška črnina se dobi pri Povodniku, Rotovski trg 8. Istotam dobite dnevno sveže morske ribe na različne načine pripravljene. Vsa vina čez ulico cenciša. 2859

Prodaj

KOMPLETNE MOBILJE
iz trdega lesa za spalno sobo poceni prodam. Kersnikova ulica 1. 2918

PODPORE
za sadna drevesa prodaja Gnilšek. Razlagova ulica 25. 2917

Kupim

STAVBIŠČE

za večjo stanovanjsko hišo kupim takoj. Ponudbe pod geslom »B. 52« na upravo tega lista. 2907

Združen e pekovskih mojstrov v Mariboru naznanja tužno vest, da je umrl gospod

Vinko Planinc
pekovski mojster v Mariboru.

Prosimo, da se člani našega združenja udeležijo pogreba, ki bo v torek 17. t. m. ob 16. uri iz mrtvašnice na Mestno pokopališče na Pobrežju.

Bodi blagemu pokojniku časten spomin!

V Mariboru, dne 16. julija 1934.

2919

Uprava.

REVIGAL

proti kožnim boleznim

Reg. pri Min. s. p. in nar. z. v Beogradu. Ime zakonom zaščiteno kon. št. 8407-9-10

Izdelovalec: **Lekarnar BRANISLAV MONDINI** Slovenska Bistrica (Dravska banovina)

Reg. pod S. br. 6540 od 5. IV. 1934.